

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupce předsedy senátu JUDr. Karla Hasche a přísedících JUDr. Vítězslava Pýši, JUDr. Vladimíra Macha, JUDr. Martina Mikysky a doc. JUDr. Jana Svatoně, CSc. při ústním jednání dne 6. 2. 2018 ve věci návrhu **okresní státní zástupkyně Plzeň-město** ze dne 13. 9. 2017, č. j. 1 SPR 269/2017 - 8, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **JUDr. D. L.**, státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň-město,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněná

JUDr. D. L., nar. X,
státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň-město,
bytem X

zprošťuje se

návrhu okresní státní zástupkyně Plzeň-město ze dne 13. 9. 2017, č. j. 1 SPR 269/2017 - 8, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce,

který jí kladl za vinu, že

v rozporu s povinností státního zástupce při výkonu své funkce odpovědně plnit své úkoly, zejména postupovat odborně, svědomitě, nestranně a spravedlivě a bez zbytečných průtahů při vyřizování agendy stanovenou v § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství jako státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň-město, Klicperova 13,

jako dozorová státní zástupkyně ve věci evidované pod sp. zn. 1 ZT 13/2017 obv. J.H., kde bylo usnesením ze dne 3. 1. 2017 zahájeno trestní stíhání této obviněné pro spáchání přečinu porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku policejním orgánem PČR MŘ ÚO SKPV - oddělení hospodářské kriminality Plzeň pod č. j. KRPP-17483/TČ-2016-030581, nereagovala na žádost o mezinárodní justiční spolupráci spočívající v doručení usnesení o zahájení trestního stíhání a výslechu obviněné J.H. předloženou jí policejním orgánem 20. 3. 2017, když 29. 3. 2017 a následně 16. 5. 2017 předala spis kanceláři k uložení na lhůtu

se záznamem, že čeká na doplnění materiálu z PČR, ačkoliv v tomto smyslu žádný pokyn policejnímu orgánu nedala, když věděla z žádosti policejního orgánu ze dne 28. 2. 2017, ze dne 3. 5. 2017, ze dne 26. 6. 2017 a ze dne 5. 9. 2017, že policejní orgán žádá o prodloužení lhůty k dokončení vyšetřování (a to postupně do 3. 5. 2017, do 3. 7. 2017, do 4. 9. 2017 a do 30. 11. 2017) primárně s odkazem na vyžádanou žádost o mezinárodní justiční spolupráci včetně toho, že tato zatím není vyřízena, dne 21. 7. 2017 požádala policejní orgán o ověření aktuálního bydliště obviněné, konečnou zprávu obdržela 11. 8. 2017, přesto ke dni podání této kárné žaloby žádost policejního orgánu nevyřídila, v důsledku její nečinnosti tedy od vydání usnesení o zahájení trestního stíhání uplynula lhůta osmi měsíců, z toho průtahy zaviněné JUDr. L. prokazatelně činí nejméně 5 měsíců,

čímž měla spáchat

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

protože

tento skutek není kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I. Zjištěný skutkový stav

[1] Dokazováním provedeným při ústním jednání byly zjištěny následující skutečnosti:

[2] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, Městské ředitelství Plzeň, Územní odbor služby kriminální policie a vyšetřování, oddělení hospodářské kriminality, usnesením ze dne 3. 1. 2017, č. j. KRPP-17483-38/TČ-2016-030581, podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájila trestní stíhání J. H., nar. X, pro přečin porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 trestního zákoníku. Tohoto trestného činu se měla J. H. dopustit tím, že v době od 26. 2. 2014 do současnosti jako dlužnice v insolvenční věci neplnila své povinnosti vyplývající z insolvenčního zákona č. 182/2006 Sb., zejména z jeho ustanovení § 210, a z usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 2. 2014, č. j. KSPL 29 INS 26857/2013-B - 8, kdy nekomunikovala se soudem určeným insolvenčním správcem IKT INSOLVENCE v.o.s. a na účet majetkové podstaty nezasílala zabavitelnou část svých příjmů, které si ponechávala pro vlastní potřebu, a nakládala i s tou částí mzdy, která po právu náleží věřitelům, a dále nepředkládala pravidelné zprávy o svých příjmech a neinformovala insolvenční soud ani insolvenčního správce o změně bydliště, sídla nebo zaměstnání tak, jak jí ukládá zákon, a bez dostatečného důvodu se nedostavovala k jednáním s insolvenčním správcem a insolvenčním soudem, a to ani na základě předvolání soudu k prohlášení o majetku, obsaženém v usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 12. 2015 pod č. j. KSPL 29 INS 26857/2013-B-25, kdy tímto jednáním mařila výkon insolvenčního správce a tím ohrožovala účel insolvenčního řízení.

[3] Dne 3. 1. 2017 podal policejní orgán také návrh Okresnímu státnímu zastupitelství Plzeň-město (dále též „okresní státní zastupitelství“) na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc do Spolkové republiky Německo. V něm se uvádí, že ve věci bylo provedeno šetření

pokračování

k pobytu J. H., v jehož rámci byla německou policií zjištěna přesná adresa jejího bydliště ve Spolkové republice Německo. Vzhledem k této skutečnosti měl být příslušný německý justiční orgán požádán o doručení usnesení o zahájení trestního stíhání J. H. a o provedení jejího výslechu, v němž měly být provedeny úkony, které policejní orgán podrobně specifikoval.

[4] Uvedená trestní věc je u okresního státního zastupitelství vedena pod sp. zn. 1 ZT 13/2017 a byla přidělena k výkonu dozoru kárně obviněné. Ta v přípisu ze dne 8. 2. 2017 policejnímu orgánu sdělila, že u J. H. jako české státní příslušnice je nutné nejprve využít klasických postupů při doručení usnesení o zahájení trestního stíhání a výslechu obviněné. Vzhledem k znalosti jejího bydliště ve Spolkové republice Německo a možnosti přímého poštovního styku s tímto státem je proto v první řadě třeba využít tohoto způsobu doručení a až v případě jeho neúspěchu bude vyžádána právní pomoc od německých justičních orgánů.

[5] Následně policejní orgán vyhotovil dne 28. 2. 2017 zprávu o stavu vyšetřování, ve které se uvádí, že se do současné doby nevrátila dodejka jako důkaz o doručení usnesení o zahájení trestního stíhání ani nebyla zásilka vrácena zpět jako nedoručená.

[6] Přípisem ze dne 16. 3. 2017, č. j. KRPP-17483-47/TČ-2016-030581, policejní orgán znovu navrhl okresnímu státnímu zastupitelství podat žádost o mezinárodní právní pomoc do Spolkové republiky Německo za účelem provedení stejných úkonů, které byly zmiňovány již v návrhu ze dne 3. 1. 2017. V tomto přípisu policejní orgán uvedl, že usnesení o zahájení trestního stíhání bylo J. H. zasláno poštou na adresu jejího bydliště ve Spolkové republice Německo, kde však adresátka nebyla zastižena a zásilku si do dne 27. 2. 2017 nevyzvedla, ačkoliv jí bylo uložení písemnosti na poště oznámeno. Proto byla zásilka vrácena zpět policejnímu orgánu.

[7] Uvedený návrh na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc obdrželo okresní státní zastupitelství dne 20. 3. 2017. Kárně obviněná učinila na obalu dozorového spisu poznámku s datem 22. 3. 2017, že tuto písemnost viděla, a dne 29. 3. 2017 na tomtéž místě udělila kanceláři ručně psaný pokyn na vyčkání doplnění spisu od policejního orgánu se lhůtou do 5. 4. 2017.

[8] Ve zprávě o stavu vyšetřování ze dne 3. 5. 2017 policejní orgán uvedl, že byla vyžádána mezinárodní právní pomoc k předání usnesení o zahájení trestního stíhání a provedení výslechu J. H., která prozatím nebyla vyřízena. Kárně obviněná opět učinila na obalu dozorového spisu poznámku s datem 9. 5. 2017, že tuto písemnost viděla, a dne 16. 5. 2017 na tomtéž místě udělila kanceláři ručně psaný pokyn na vyčkání doplnění materiálu od policejního orgánu se lhůtou do 22. 5. 2017.

[9] Další zpráva policejního orgánu o stavu vyšetřování byla vyhotovena dne 26. 6. 2017, znovu obsahovala zmínku o nevyřízení žádosti o mezinárodní právní pomoc, jakož i sdělení, že vyšetřování bude pokračovat do 4. 9. 2017, kdy se dá předpokládat rozhodnutí ve věci v případě provedení uvedeného úkonu.

[10] Na tuto zprávu o stavu vyšetřování kárně obviněná reagovala přípisem ze dne 21. 7. 2017, v němž si od policejního orgánu vyžádala zaslání zprávy o aktuálním bydlišti J. H.. V odpovědi na tuto žádost policejní orgán přípisem ze dne 10. 8. 2017 sdělil, že J. H. nadále se svou dcerou bydlí na dříve zjištěné adrese ve Spolkové republice Německo. V rámci provedeného šetření na tomto místě bylo zjištěno, že jmenovaná v místě bydliště také pracuje, že je dostupná na rakouském telefonním čísle a na dvou e-mailových adresách a že dne 8. 8. 2017 jede do České republiky. Na základě této informace se policejní orgán bezvýsledně pokusil J. H. kontaktovat e-maily i telefonem, když jmenovaná se policejnímu orgánu sama neozvala. Lze tak předpokládat, že se vrátila zpět do místa svého bydliště v Německu. Ke sdělení policejního orgánu byla přiložena zpráva odboru mezinárodních vztahů kanceláře ředitele Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, která obsahovala uvedená zjištění týkající se J. H..

[11] V záznamu o kontrole spisu ze dne 16. 8. 2017 okresní státní zástupkyně Plzeň-město konstatovala, že žádost o mezinárodní právní pomoc nebyla ode dne 20. 3. 2017 vyřízena a policejní orgán nemůže konat další úkony trestního řízení, neboť doručení usnesení o zahájení trestního stíhání a výslech J. H. nebyly tímto způsobem realizovány. Z tohoto pohledu se jedná o zaviněný průtah v trestním řízení v trvání nejméně pěti měsíců. Na tyto závěry navrhovatelky reagovala kárně obviněná v záznamu ze dne 18. 8. 2017, ve kterém uvedla, že J. H. mění místo svého pobytu, když se částečně zdržuje v České republice a částečně v Německu, kam dojíždí za prací. Z tohoto důvodu bylo před zpracováním žádosti o právní pomoc do Spolkové republiky Německo přistoupeno k ověření současného bydliště J. H. policejním orgánem.

[12] Žádost o mezinárodní právní pomoc vypracovala kárně obviněná dne 1. 9. 2017, přičemž navrhovatelka udělila ručně psané pokyny k jejímu doplnění.

[13] Dne 5. 9. 2017 vyhotovil policejní orgán další zprávu o stavu vyšetřování, v němž uvedl, že v případě vyřízení žádosti o mezinárodní právní pomoc bude vyšetřování pokračovat do dne 30. 11. 2017, kdy se dá předpokládat rozhodnutí ve věci.

[14] Všechna tato skutková zjištění vyplývají z kopie dozorového spisu Okresního státního zastupitelství Plzeň-město sp. zn. 1 ZT 13/2017, ze záznamu o kontrole spisu sepsaného okresní státní zástupkyní Plzeň-město dne 16. 8. 2017 pod sp. zn. 1 SPR 269/2017 a ze záznamu kárně obviněné ze dne 18. 8. 2017, č. j. 1 ZT 13/2017 - 22. Tyto listinné důkazy byly při ústním jednání kárného senátu provedeny na návrh kárné navrhovatelky.

II. Obhajoba kárně obviněné a svědecká výpověď policejní komisařky

[15] Kárně obviněná ve stanovisku ke kárnému návrhu, ve výpovědi před kárným senátem a v dalším průběhu ústního jednání uvedla následující skutečnosti:

[16] S tvrzením kárné navrhovatelky ani s popisem skutkového stavu obsaženým v návrhu na zahájení kárného řízení nelze souhlasit. V posuzované trestní věci postupovala podle svého nejlepšího přesvědčení a při zohlednění veškerých skutečností volila taková opatření, aby orgány činné v trestním řízení postupovaly efektivně, účelně a hospodárně. Proto je přesvědčena, že neporušila povinnosti státního zástupce a nedopustila se ani jednání, kterým by ohrozila důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snížila vážnost a důstojnost funkce státního zástupce. Navíc i v případě jejího nesprávného postupu by takové jednání nedosáhlo intenzity kárného provinění.

[17] Smyslem kárného řízení by primárně nemělo být trestání, nýbrž zejména prevence. V této souvislosti je nutné vycházet z dosavadní judikatury kárného senátu, podle níž se v kárném řízení ve věcech státních zástupců aplikuje princip subsidiarity kárného postihu a kárnou odpovědnost tak lze dovozovat pouze v závažných případech, ve kterých nepostačuje uplatnění mechanismů dohledu a řízení v soustavě státního zastupitelství. Podle jejího přesvědčení skutek uvedený v kárném návrhu měl být v případě jejího pochybení projednán v rámci interní porady na pracovišti či jiným vhodným způsobem a navrhovatelka měla vůči ní uplatnit méně závažné nápravné prostředky, například formou písemné výtky. Uvedená zásada kárného řízení jakožto prostředku *ultima ratio* však nebyla ze strany kárné navrhovatelky respektována a jí zvolený postup je navíc neúčelný a neekonomický, neboť bezprostřední podání návrhu na zahájení kárného řízení bez snahy o jiné řešení zbytečně zatěžuje chod kárného soudu a veřejné rozpočty náklady na vedení kárného řízení, nehledě na negativní dopady do jejího osobního a pracovního života.

[18] Kárný senát ve své dosavadní rozhodovací praxi dovodil, že průtah dosahující intenzity kárného provinění zpravidla nastává v situaci, kdy státní zástupce ve více věcech od obdržení příslušného podání neučiní žádný relevantní úkon ve lhůtě tří měsíců u věcí zapsaných v rejstříku ZT a ve lhůtě dvou měsíců u věcí zapsaných v rejstříku ZN. Současně kárný senát považoval

pokračování

za kárné provinění pouze delší nečinnost, při které státní zástupce nevyřídil přidělenou věc, ačkoli tak evidentně mohl učinit bez újmy na zpracování jeho další agendy. Ve smyslu této judikatury přitom jednání uvedené v kárném návrhu znaky kárného provinění nenaplnňuje, neboť se týká pouze jediného případu, který průběžně vyřizovala a v němž se žádných průtahů nedopustila.

[19] Policejní orgán zamýšlel požadovat mezinárodní justiční spolupráci již ve fázi prověřování, ve které se však nerealizuje. Po obdržení jeho návrhu na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc ze dne 3. 1. 2017, který obdržela společně s usnesením o zahájení trestního stíhání, danou trestní věc konzultovala s metodickým pracovníkem Krajského státního zastupitelství v Plzni pro mezinárodní justiční spolupráci a první styk s cizinou. Ten jí sdělil, že vzhledem k českému občanství J. H. a možnosti přímého styku se Spolkovou republikou Německo bude rychlejší a efektivnější přímé doručení usnesení o zahájení trestního stíhání bez vyžádání právní pomoci justičními orgány cizího státu. K řešení návrhu policejního orgánu tedy přistoupila aktivně a v tomto smyslu mu udělila pokyn ze dne 7. 2. 2017. Dne 22. 3. 2017 jí pak byl předložen nový návrh policejního orgánu na vyžádání mezinárodní justiční spolupráce, který podrobila analýze a dospěla k závěru o potřebě ověřit aktuální situaci ohledně bydliště J. H. Ta se totiž střídavě se zdržovala v České republice v místě svého bydliště a na adrese ve Spolkové republice Německo, která byla zjištěna již dne 26. 7. 2016 a kde nepřebírala poštu, přičemž policejnímu orgánu deklarovala úmysl pracovat v Rakousku, jehož telefonní číslo a email zároveň používala. V důsledku toho nebylo zřejmé, zda J. H. skutečně pobývala na německé adrese. Důvodem dalšího zjišťování jejího aktuálního bydliště tedy bylo zajištění účelnosti, efektivnosti a vyloučení unáhleného a neověřeného postupu, který by vyžádáním mezinárodní justiční spolupráce s mylnými informacemi mohl v zahraničí poškodit dobrou pověst a důvěru v odborný postup českého státního zastupitelství a způsobit zbytečné náklady na pořízení překladu žádosti o právní pomoc do cizího jazyka.

[20] Policejní orgán byl na potřebu zjištění uvedené skutečnosti upozorněn ve chvíli, kdy jí informoval o tom, že se doručení usnesení o zahájení trestního stíhání nezdařilo a že proto odesílá na okresní státní zastupitelství návrh na podání žádosti o mezinárodní justiční spolupráci. Z tohoto důvodu dne 29. 3. 2017 učinila v dozorovém spise záznam o nutnosti vyčkat na doplnění spisu od policejního orgánu. Požadavek na ověření adresy J. H. zopakovala při osobní konzultaci nad spisy přidělenými stejné policistce a na doplnění spisového materiálu vyčkávala, o čemž učinila dne 16. 5. 2017 záznam. Jelikož policejní orgán do spisu požadovanou informaci nedoplnil a dne 26. 6. 2017 předložil zprávu o stavu vyšetřování, z níž vyplývalo, že si ji nevyžádal, přistoupila dne 21. 7. 2017 k udělení písemného pokynu. Dne 11. 8. 2017 jí byla doručena zpráva policejního orgánu ohledně ověření bydliště J. H. ve Spolkové republice Německo. Po kontrole spisu okresní státní zástupkyně ze dne 16. 8. 2017 zpracovávala žádost o mezinárodní právní pomoc průběžně vzhledem k vyřizování dalších případů i k náročné pracovní pohotovosti a předložila jí kárné navrhovatelce dne 1. 9. 2017.

[21] S ohledem na uvedené časové souvislosti nesouhlasí s tím, že by v posuzované trestní věci docházelo z její strany k průtahům, které měly podle kárné navrhovatelky trvat pět měsíců. Za rozhodné je totiž nutné považovat období toliko čtyř měsíců, které započalo dne 22. 3. 2017, kdy jí byla předložena žádost o mezinárodní justiční spolupráci, do dne 21. 7. 2017, kdy policejní orgán písemně vyzvala k ověření bydliště J. H. Rovněž tak její ústní pokyny, které udělila zpracovatelce spisu por. Bc. H. D. před písemným pokynem ze dne 21. 7. 2017, byly relevantními úkony. Pokyn státního zástupce lze totiž podle jednacího řádu státního zastupitelství činit i ústně bez nutnosti o něm sepisovat podrobný záznam. Takto přitom v dané trestní věci postupovala za situace, kdy byla mimořádně pracovní vytížená a neměla předchozí špatnou zkušenost s policejním orgánem v tom smyslu, že by její ústní pokyn nesplnil. Připouští, že její záznamy učiněné do spisu byly příliš stručné a že vůči policejnímu orgánu mohla postupovat více formalisticky a udělovat mu od počátku vyšetřování písemné pokyny, nicméně až do podání

tohoto kárného návrhu považovala ve své praxi osobní přístup k policistům za bezproblémový a efektivnější, než postup oficiální. Takový přístup je ostatně naprosto běžný, neboť o množství telefonních hovorů s policejním orgánem činí obvykle státní zástupce velmi stručný záznam a někteří její kolegové dokonce o nich nevyhotovují vůbec žádný písemný zápis. Jediné její pochybení spočívá v tom, že intenzivněji neurgovala splnění svého pokynu k ověření aktuálního bydliště J. H., který udělila policejnímu orgánu ústně. Toto opomenutí však nebylo způsobeno její liknavostí, nýbrž tím, že se věnovala plnění jiných pracovních povinností. Ke své funkci státní zástupkyně přistupuje odpovědně a nemyslí si, že by lenost patřila ke stylu její práce.

[22] Rozhodně odmítá, že by po obdržení návrhu na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc ze dne 16. 3. 2017 policejnímu orgánu neudělila ústní pokyn za účelem zjištění aktuálního bydliště J. H. Neměla totiž žádný důvod činit písemné záznamy do spisu o úkonech, které neproběhly. Zakládá si na lidských a morálních hodnotách, není člověkem, který by lhal, a takto je vnímána i svým okolím. Navíc o existenci pokynů udělených ústní formou svědčí i časová a logická posloupnost jejích jednotlivých úkonů, které byly završeny uložením písemného pokynu policejnímu orgánu.

[23] K objektivnímu posouzení jejího postupu v posuzované trestní věci je nutné dále zohlednit systém práce na Okresním státním zastupitelství Plzeň-město, způsob, kterým jí byly přidělovány trestní věci, jakož i podmínky, v nichž dlouhodobě pracovala. V letech 2014 a 2015 odešlo z okresního státního zastupitelství pět zkušených státních zástupců, z nichž tři se specializovali na hospodářskou trestnou činnost, která jí byla v rozhodné době přidělena. Tito tři zkušení státní zástupci, kteří v době svého působení u okresního státního zastupitelství poskytovali odborné rady a konzultace mladším kolegům, byli přitom postupně nahrazováni státními zástupci s kratší praxí. Tabulková místa vytvořená pro okresní státní zastupitelství pro rok 2017 nebyla naplněna a některé jeho státní zástupkyně měly zkrácený nápad. Navíc počet státních zástupců Okresního státního zastupitelství Plzeň-město vykonávajících trestní působnost k počtu trestních soudců Okresního soudu Plzeň-město je jedna ku jedné, ačkoliv obvyklý poměr na jiných státních zastupitelstvích činí dva státní zástupci na jednoho trestního soudce, což mělo vliv na zvýšenou frekvenci intervencí u soudu v rozsahu nejméně dvou a půl pracovního dne během týdne. Navíc účasti u jednání soudu byly rozdělovány tak, že osoba intervenujícího veřejného žalobce byla v naprosté většině případů odlišná od státního zástupce, který věc dozoroval v přípravném řízení. Intervenující státní zástupce tak neměl žádné povědomí o dané trestní věci a musel se na nařízené soudní jednání podrobně a pečlivě připravit. Časově náročný byl i způsob přidělování agendy státním zástupcům v přípravném řízení, kdy ve fázi vyšetřování trestní věci dozoroval jiný veřejný žalobce než ve fázi prověřování. Velmi obtížná byla i pravidelná týdenní pracovní pohotovost, která v podstatě dotyčným státním zástupcům znemožňovala věnovat se vlastním případům. Na činnost státních zástupců a dodržování lhůt měly značný vliv i nedostatky v systému vedení spisů a v činnosti kanceláře, která byla navíc negativně ovlivněna neustálou fluktuací administrativních pracovníků.

[24] Zmiňované personální problémy a systém práce Okresního státního zastupitelství Plzeň-město vedly k mnohem větší reálné časové zátěži, než by odpovídalo statistice vyřízených věcí. Ta se projevila obzvláště u státních zástupců se specializací na hospodářskou trestnou činnost, kteří s ohledem na nutnost studia zcela nových trestních spisů museli v práci pravidelně zůstat přesčas poměrně dlouhou dobu a odnášet si podklady k zpracování domů. Nevhodnost způsobu přidělování práce, který výkon funkce státních zástupců výrazně ztěžoval a komplikoval, byl částečně odstraněn až organizačním opatřením účinným od 1. 9. 2017, na základě něhož měla spisy převedené z rejstříku ZN do rejstříku ZT nově přidělovat náměstkyně okresní státní zástupkyně s větším důrazem na kontinuitu dozoru.

[25] V rozhodné době jí bylo přiděleno nepoměrně více spisů než jiným kolegům, a to jak se specializací na hospodářskou trestnou činnost, tak i specialistům na obecnou kriminalitu.

pokračování

Navíc agenda hospodářské trestné činnosti je velmi specifická a náročná. V ní je totiž nejvíce úkonů státního zástupce činěno ve fázi prověřování, proti rozhodnutím policejního orgánu jsou téměř vždy podávány stížnosti, velmi časté jsou i žádosti o přezkum postupu policejního orgánu a trestní spisy jsou obsáhlé. Studium spisového materiálu, vyhodnocení a zpracování obžaloby či odvolání vyžaduje soustředěnost, pečlivost a delší časový prostor.

[26] Ze všech uvedených důvodů byla dlouhodobě pracovní přetížena, a to i v době vyřizování trestní věci, která je předmětem kárného návrhu. Proto byla nucena volit odpovídající formu svých postupů při dozoru nad činností policejního orgánu, kdy nejprve s ním osobně jednala s pořízením záznamu do dozorového spisu a až posléze činila vůči němu písemné výstupy.

[27] Kárně obviněná se proto domáhala zproštění návrhu na zahájení kárného řízení. V případě, že kárný soud v jejím jednání shledá spáchání kárného provinění, pak kárně obviněná navrhla, aby bylo od uložení kárného opatření upuštěno, neboť projednání kárného provinění by bylo s ohledem na povahu věci a její osobu plně postačující.

[28] Kárný senát na základě vlastního uvážení vyslechl také policejní komisařku por. Bc. H. D., která v posuzované trestní věci podala žádost o mezinárodní právní pomoc ze dne 16. 3. 2017 a následně činila další zmiňované úkony. Tato svědkyně ve své výpovědi uvedla následující skutečnosti:

[29] Již během prověřování v roce 2016 několikrát na pokyn státní zástupkyně i ze své vlastní iniciativy ověřovala bydliště J. H. Poté, co byla ze zahraničí vrácena nedoručená zásilka obsahující usnesení o zahájení trestního stíhání, znovu vyhotovila návrh na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc do Spolkové republiky Německo ze dne 16. 3. 2017, protože v ní J. H. dlouhodobě žije a pracuje. Myslí si, že do udělení písemného pokynu k prověření aktuálního bydliště J. H. z července 2017 v tomto směru nedostala žádný ústní pokyn. Pokud by jí totiž byl udělen telefonicky, učinila by o něm úřední záznam a nedovede si představit, že by na něho nereagovala. V dané věci musela vyčkávat na doručení usnesení o zahájení trestního stíhání a na výslech J. H., nicméně si není vědoma, že by v důsledku počinání státní zástupkyně došlo v předmětné trestní věci k nějakým těžkostem. V listopadu 2017 si J. H. na základě žádosti o mezinárodní právní pomoc usnesení o zahájení trestního stíhání v Německu převzala, odmítla vypovídat, následně jí bylo zasláno vyrozumění o možnosti seznámení se spisem a vyšetřování se dokončí návrhem na podání obžaloby.

[30] Svědecká výpověď por. Bc. H. D. je v souladu s jejím sdělením ze dne 18. 8. 2017, č. j. KRPP-17483/TC-2016-030581, které vyhotovila na žádost kárné navrhovatelky. I v tomto podání totiž policejní komisařka uvedla, že si není vědoma udělení jakéhokoliv písemného či telefonického pokynu k doplnění žádosti o mezinárodní právní pomoc státní zástupkyní v době od 20. 3. 2017. O takovém pokynu neneviduje žádný záznam a neví, co by k žádosti o mezinárodní justiční spolupráci měla doplnit. Pokyn ke zjištění aktuálního bydliště J. H. v Německu obdržel policejní orgán dne 25. 7. 2017.

III. Posouzení skutku uvedeného v kárném návrhu

[31] Při posouzení jednání uvedeného v návrhu na zahájení kárného řízení vycházel kárný senát ze své předchozí judikatury, kdy s ohledem na zásadu subsidiarity kárného postihu, podle níž lze dovozovat kárnou odpovědnost jedině v závažných případech, v nichž nepostačuje uplatnění mechanismů dohledu a řízení v soustavě státního zastupitelství, považoval za kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (dále jen „zákon o státním zastupitelství“), jen delší nečinnost, při které státní zástupce nevyřídil přidělenou věc, ačkoli tak evidentně mohl učinit bez újmy na zpracovávání jeho další agendy. Průtah dosahující intenzity kárného provinění tak podle dosavadní rozhodovací činnosti kárného senátu zpravidla nastává

v situaci, kdy státní zástupce ve více věcech po obdržení příslušného podání neučiní žádný relevantní úkon ve lhůtě tří měsíců u věci zapsaných v rejstříku ZT a ve lhůtě dvou měsíců u věci zapsaných v rejstříku ZN (srov. rozhodnutí ze dne 9. 3. 2015, č. j. 12 Ksz 13/2014 - 71, ze dne 13. 4. 2015, č. j. 12 Ksz 1/2014 - 107, ze dne 10. 11. 2015, č. j. 12 Ksz 2/2015 - 78, ze dne 14. 2. 2017, č. j. 12 Ksz 4/2016 - 142, a ze dne 26. 9. 2017, č. j. 12 Ksz 2/2017 - 42). Daleko přísnějším způsobem kárný senát ve své předchozí judikatuře nahlížel jen na případy, v nichž státní zástupce delší dobu otálí s vyřizováním naprosto základních a stěžejních podání, na jejichž včasné a náležitém posouzení závisí opodstatněnost samotného vedení trestního stíhání, důvodnost vzetí obviněného do vazby či jeho ponechání ve vazbě, zachování dalších základních práv obviněného a jiných dotčených osob, jakož i zjištění klíčových skutečností důležitých pro posouzení jednání uvedeného v usnesení o zahájení trestního stíhání po skutkové i právní stránce. Toliko ohledně těchto podání kárný senát z hlediska kárné odpovědnosti státního zástupce netoleroval nečinnosti trvajících v řádu týdnů, nýbrž učinil závěr, že o nich veřejní žalobci musejí v každé věci rozhodovat spíše v řádu dnů (srov. rozhodnutí ze dne 21. 3. 2017, č. j. 12 Ksz 8/2016 - 81).

[32] Návrh na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc do Spolkové republiky Německo, který policejní orgán v posuzované věci vyhotovil dne 16. 3. 2017, však nelze považovat za podání, o němž by musela kárně obviněná rozhodnout během několika dnů, neboť se nejednalo o natolik zásadní úkon, že by ho bylo nutné učinit neprodleně a upřednostnit před zpracováním další agendy. Posouzení návrhu policejního orgánu na mezinárodní justiční spolupráci, kterou mělo být realizováno doručení usnesení o zahájení trestního stíhání J. H. a provedení jejího výslechu, totiž představovalo běžný postup státní zástupkyně, jenž neměl vliv na důvodnost konání vyšetřování, nezasahoval do osobní svobody či jiných základních práv dotčené osoby a nebylo ani možné od něho očekávat zjištění klíčových skutečností ohledně skutku, pro který mělo být trestní stíhání vedeno. Na návrh policejního orgánu ze dne 16. 3. 2017 je proto zapotřebí nahlížet jako na běžné podání, o němž bylo z hlediska kárné odpovědnosti státního zástupce zapotřebí rozhodnout nejpozději do tří měsíců, neboť se již jednalo o věc zapsanou v rejstříku ZT. Tento závěr je ostatně v souladu se shora uvedenými rozhodnutími kárného senátu, který za kárná provinění považoval nečinnosti státních zástupců při vyřizování návrhů policejního orgánu na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc v délce nejméně tří měsíců ve věcech, v nichž již bylo vydáno usnesení o zahájení trestního stíhání.

[33] Kárně obviněná obdržela návrh na mezinárodní justiční spolupráci dne 20. 3. 2017 a v rámci jeho posouzení vyhovila přípis ze dne 21. 7. 2017, v němž si do policejního orgánu vyžádala zprávu o aktuálním bydlišti J. H. Jednalo se přitom nepochybně o relevantní úkon učiněný při vyřizování příslušného podání. Podle obhajoby kárně obviněné, jež nebyla ničím vyvrácena, totiž důvodem dalšího ověřování bydliště J. H. byla nejistota o jejím skutečném pobytu na dříve zjištěné adrese v Německu, která vyplývala z několika poznatků o její osobě. Proto státní zástupkyně považovala za potřebné zabránit vyžádání mezinárodní justiční spolupráce, která by se zakládala na mylných informacích, což je jistě legitimní důvod pro její uvedený postup. Je tedy zřejmé, že kárně obviněná mohla být při vyřizování příslušného podání nečinná jen v období od 20. 3. 2017 do 21. 7. 2017, tedy po dobu nejvýše čtyř měsíců, a její průtah tak nemohl činit nejméně pět měsíců, jak se nesprávně uvádí v návrhu na zahájení kárného řízení.

[34] Dále podle obhajoby kárně obviněná v uvedeném čtyřměsíčním období udělila policejnímu orgánu také ústní pokyny za účelem ověření adresy J. H. Takto přitom podle svého tvrzení postupovala s ohledem na svou značnou pracovní zátěž a obvyklou praxi, s níž měla až do podání kárného návrhu dobrou zkušenost, kdy státní zástupci udělují instrukce policistům ústní formou s pořízením záznamu do dozorového spisu či v některých případech dokonce bez jakéhokoliv písemného výstupu a písemné pokyny vyhotovují až následně v případě nutnosti. Toto tvrzení kárně obviněné není v souladu se svědeckou výpovědí a písemným sdělením

pokračování

policejní komisařky por. Bc. H. D., která si udělení ústního pokynu k ověření aktuálního bydliště J. H. před obdržáním písemného pokynu ze dne 21. 7. 2017 nebyla vědoma a doplnila, že pokud by ho obdržela, učinila by o něm úřední záznam a jistě by na něho reagovala.

[35] Nicméně svědkyně Bc. D. mohla mít zájem takto vypovídat. Pokud by totiž připustila udělení zmíněných ústních pokynů kárně obviněnou, znamenalo by to, že je nesplnila, v důsledku čehož by ona sama byla odpovědná za průtahy v posuzované trestní věci a vystavovala by se nebezpečí kázeňského postihu ze strany jejich služebně nadřízených osob. Navíc kárně obviněná po doručení návrhu policejního orgánu na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc, k čemuž došlo dne 20. 3. 2017, učinila o dva dny později na obalu dozorového spisu záznam, že tuto písemnost viděla, a za dalších sedm dní na tomtéž místě udělila kanceláři písemný pokyn na vyčkání doplnění spisu od policejního orgánu se lhůtou do 5. 4. 2017. Stejně postupovala i po obdržení zprávy policejního orgánu o stavu vyšetřování ze dne 3. 5. 2017, kdy o šest dnů později učinila na obalu dozorového spisu poznámku o vidování této písemnosti a za dalších sedm dní v něm udělila kanceláři písemný pokyn na vyčkání doplnění spisového materiálu od policejního orgánu se lhůtou do 22. 5. 2017. Na další zprávu o stavu vyšetřování ze dne 26. 6. 2017 pak již kárně obviněná reagovala udělením písemného pokynu policejnímu orgánu ze dne 21. 7. 2017 k zaslání zprávy o aktuálním bydlišti J. H. Je tedy myslitelné, že kárně obviněná po potvrzení převzetí návrhu na mezinárodní justiční spolupráci a zprávy o stavu vyšetřování udělila ústní pokyny k ověření adresy bydliště J. H. a jelikož je policejní orgán nesplnil a požadovanou informaci do spisového materiálu nedoplnil, přistoupila státní zástupkyně k udělení pokynu písemnou formou, jak uvedla ve své obhajobě. Tato časová a logická posloupnost postupu kárně obviněné by odpovídala i skutečnosti, že po vydání usnesení o zahájení trestního stíhání a návrhu policejního orgánu na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc za účelem doručení tohoto rozhodnutí do ciziny reálně nepřicházelo v úvahu doplnění spisového materiálu, na která měla kancelář vyčkat podle pokynů státní zástupkyně ze dne 29. 3. 2017 a 16. 5. 2017, o jiný procesní úkon, než právě o zprávu o aktuálním bydlišti J. H. Na účelovost těchto dvou pokynů udělených kanceláři okresního státního zastupitelství ani písemného pokynu uloženého policejnímu orgánu dne 21. 7. 2017 přitom nelze nikterak usuzovat, neboť kárná návrhatelka se o okolnostech souvisejících s vyřizováním návrhu na mezinárodní justiční spolupráci kárně obviněnou dozvěděla až následně dne 16. 8. 2017, kdy sepsala záznam o kontrole spisu.

[36] Tvzení kárně obviněné, že policejnímu orgánu udělila pokyny k ověření adresy J. H. rovněž v období od 20. 3. 2017 do 21. 7. 2017, a to ústní formou, tedy není možné považovat za vyvrácené svědeckou výpověď por. Bc. H. D. a jejím sdělením ze dne 18. 8. 2017, byť kárný senát nemá žádný důvod označit svědectví policejní komisařky za nevěrohodné či dokonce za nepravdivé. Nicméně s ohledem na pravidlo *in dubio pro reo* vycházející ze zásady uvedené v § 2 odst. 2 trestního řádu použitého přiměřeně podle § 25 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (dále jen „zákon o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů“), je zapotřebí při rozporu ve výpovědích státní zástupkyně a policejní komisařky rozhodnout ve prospěch kárně obviněné a vycházet z toho, že udělení zmíněných ústních pokynů za účelem zjištění aktuálního bydliště J. H. ještě před vyhotovením písemného pokynu se stejným obsahem nebylo po dokazování provedeném v tomto kárném řízení vyloučeno.

[37] Pokyny státního zástupce policejnímu orgánu lze až na stanovené případy, mezi něž posuzovaný úkon nenáleží, udělovat také ústně s pořízením záznamu do dozorového spisu, jak vyplývá z § 19 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli. Ústně udělené úkony k ověření adresy J. H., jejichž existence nebyla z uvedených důvodů vyvrácena a o nichž kárně obviněná podle svého tvrzení pořídila do dozorového spisu záznamy ze dne 29. 3. 2017 a 16. 5. 2017, je tedy nutné považovat

za relevantní úkony při vyřizování návrhu policejního orgánu ze dne 16. 3. 2017 na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc do Spolkové republiky Německo. To se týká i druhého ústního pokynu navazujícího na zprávu o stavu vyšetřování ze dne 3. 5. 2017, byť s ohledem na její obsah bylo zřejmé, že policejní orgán první ústně udělený pokyn nesplnil a bylo již spíše namístě mu udělit písemnou instrukci k podání zprávy o aktuálním bydlišti J. H. I za této situace je totiž nutné vycházet z toho, že udělení ústního pokynu, o němž byl pořízen do dozorového spisu záznam ze dne 16. 5. 2017, představovalo postup směřující k posouzení způsobu rozhodnutí o návrhu policejního orgánu.

[38] Jestliže tedy kárně obviněná v období ode dne 20. 3. 2017, kdy obdržela návrh policejního orgánu na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc, do dne 21. 7. 2017, ve kterém vyhotovila písemný pokyn k zaslání zprávy o aktuálním bydlišti J. H., udělila stejné pokyny ústní formou, o kterých pořídila do dozorového spisu záznamy ze dne 29. 3. 2017 a 16. 5. 2017, nemohla se při vyřizování příslušného podání dopustit nejméně tříměsíční nečinnosti ve věci zapsané v rejstříku ZT, která podle shora uvedené judikatury kárného senátu naplňuje znaky kárného provinění.

[39] Navíc podle této judikatury průtah dosahující intenzity kárného provinění zpravidla nastává jen v situaci, kdy je státní zástupce nečinný ve více věcech. V tomto kárném řízení je však kárně obviněné kladen za vinu jen průtah v jedné trestní věci, v níž od obdržení návrhu policejního orgánu do udělení písemného pokynu směřujícího k jeho vyřízení uplynula doba čtyř měsíců, která tak výrazněji nepřesahuje tříměsíční nečinnost, v níž kárný senát ve své rozhodovací praxi spatřoval kárné provinění. Navíc postup kárně obviněné při vyřizování návrhu na mezinárodní justiční spolupráci neměl výraznější negativní dopady na průběh vyšetřování v posuzované trestní věci, jak potvrdila i policejní komisařka por. Bc. H. D. ve své svědecké výpovědi. Proto i v případě, že by kárný senát považoval za vyvrácenou obhajobu kárně obviněné o udělení ústních pokynů za účelem řádného posouzení příslušného podání a vycházel z toho, že státní zástupkyně byla při rozhodování o něm nečinná po dobu čtyř měsíců, musel by setrvat na své dosavadní judikatuře, která až na odůvodněné výjimky nepovažuje za kárné provinění ojedinělý průtah při vyřizování agendy státního zástupce.

[40] Po obdržení zprávy ze dne 10. 8. 2017, ve které policejní orgán shrnul zjištění učiněná ohledně aktuálního bydliště J. H., postupovala kárně obviněná naprosto standardně, neboť s ohledem na své další pracovní povinnosti vypracovala žádost o mezinárodní právní pomoc dne 1. 9. 2017. Ani v tomto směru tak k žádné její nečinnosti nedošlo.

IV. Závěr

[41] Lze tedy shrnout, že kárně obviněná se při vyřizování návrhu policejního orgánu ze dne 16. 3. 2017, č. j. KRPP-17483-47/TČ-2016-030581, na podání žádosti o mezinárodní právní pomoc do Spolkové republiky Německo, nedopustila nečinnosti dosahující intenzity kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

[42] Proto s ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněné státní zástupkyně, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 2 zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů kárně obviněnou zprostil návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce, neboť skutek něm uvedený není kárným proviněním.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

pokračování

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců